

K O N I N K L I J K E N E D E R L A N D S E
A K A D E M I E V A N W E T E N S C H A P P E N

De Dr. A.H. Heinekenprijs voor de Kunst, toegekend aan Peter Struycken

Dames en heren,

Peter Struycken is één van de weinige hedendaagse Nederlandse kunstenaars wiens werk in eigen land alom bekend is. Iedereen kent immers dat uit stippen opgebouwde portret van Koningin Beatrix dat al dertig jaar onze postzegels siert.

De lijst met bekende werken is lang: de 'Blauwe Golven' in het plein onder de Rijnbrug bij Arnhem. De arcade met computergestuurde verlichting voor het Nederlands Architectuur Instituut in Rotterdam. De kleurige geometrische vormen van het plafond van de Concertzaal in Tilburg.

De voorbeelden laten zien hoe Peter Struycken al bijna vijftig jaar bezig is met het heel systematisch scheppen van kleuren en vormen. Talloze malen is zijn werk in verband gebracht met wetenschap, met onderzoek, met analyse. Alleen al daarom is het uitermate passend dat hij straks de Heinekenprijs voor de Kunst krijgt.

En inderdaad, de wetenschap van golflengten, van systematiek, van patronen en van getallen speelt een grote rol in zijn werk. Maar het zou volstrekt onjuist zijn om Peter Struycken te bezien als een soort halve onderzoeker, als iemand die louter cerebraal bezig zou zijn.

Struycken past in een traditie van vele eeuwen. De traditie van Leonardo de Vinci, die zich ook liet kennen als vernieuwend onderzoeker en experimentator; Van Albrecht Dürer, die naar Italië reisde om aan de universiteit van Bologna de leer van het perspectief te bestuderen; en de traditie van Jan van Scorel en Maarten van Heemskerck, die naar Rome gingen voor kennis over de klassieke oudheid.

In die traditie is onderzoek een middel, maar kunst het doel. Peter Struycken hoeft niet te promoveren, hij maakt kunst. Kunst die de toeschouwer nieuwe ervaringen geeft van ruimte, van vorm en van kleuren. Verleidelijke, prachtige kunst waarin de computer een werktuig is geworden.

Ik denk terug aan dat tien meter lange scherm in het Groninger Museum, waarop Peter Struycken de bezoekers meenam op een reis door een dynamische driedimensionale kleurruimte geïnspireerd op de muziek van Scriabin.

Niemand zag het systematische denkwerk dat die reis mogelijk had gemaakt. Integendeel: de reizigers ondergingen een meeslepende, mystieke ervaring, zo één die alleen de mooiste kunstwerken bij ons kunnen oproepen.

De jury koos niet een onderzoeker, maar een groot kunstenaar.

Dames en heren, graag een hartelijk applaus voor Peter Struycken, winnaar van de Heinekenprijs voor de Kunst 2012.